UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Pascuis publicis, vel priuatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

cium. Et hoc patet ex litera que dicit, quicquid vel potentiam
vniuſcuiuſque.

LEX II.

1 ☞ Caſtrum non poteſt teneri intra territorium ad emulationem
vel caſtrametationem alterius.

Vicunque. In limine Imperij nullꝰ de-
bet eſſe caſtelli detentor, niſi
is ſolus, cui per Principem detentio eſt commiſſa,
contrafacientes pena hic inſerta puniuntur. hoc di-
cit. Et not. hanc legem contra tenentes caſtra in finibus territo-
rij Peruſij. Nam coguntur ea relaxare communi cum eorum ter
ritorijs, niſi permiſſu ciuitatis ſunt eis conceſſa, vel per tempora
vetuſta poſſederint, quia tunc talis vetuſtas pro lege habetur, vt
a l.ij.ff.de aqua plu.arcen.in prin.[a] ¶ † In alijs autem locis quam
1 in finibus bene eſt licitum poſſidere caſtellum, vt l. ſi legatum.§.
fina.ff.de oper.pu.niſi tale caſtellum teneatur ad emulationē vel
ad caſtrametationem, vt l. per prouincias. de edifi. priua. hoc te-
net glo.hic.⁊ vide Inn.in c. Piſanis.de reſti.ſpol.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Adde Barto.⁊ quod ibi ſcripſi in l.opus nouum.
de decretis ab ordi.fac.in fi.vide gloſſ.in l.per prouincias.hic al-
leg.⁊ in l.opus.de oper.publicis.vide gloſſ.in rub.de metallarijs,
⁊ Ang.in l.cum eo.de ſerui.ru.predio. Et qui poſſint petere vt de-
ſtruatur caſtrum factum ad emulationem. Inno.in c. Piſanis.de
reſt.ſpolia.

LEX III.

Agros Agri limitanei donec per milites poſſi-
dētur, ſunt a tributis immunes, ſi tamen
alienati fuerint lege prohibente vendicantur, non ob-
1 ſtante longi tempo.preſcriptione. hoc dicit. † Not.hic caſum, in
quo nulla currit preſcriptio. Alios caſus habes not. in gloſſ. in
verſicu.ceſſante.quod eſt vtile ad inſtrumenta dotalia, in quibus
nulla currit preſcriptio ex forma ſtatutorum. de qua vidiſtis in l.
cum ſatis.de agri.⁊ cenſi.⁊ in l.ſi quis decu.de decu. ⁊ in auth.vt
de cetero.commu.eccl.rerum.§.nunc autem. Not.tamen gloſ.que
a alle.omnes leges de hac materia loquentes.[a]

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Vide Angel.in aut.vt de cetero,commutatio. qui
dicit quod hoc caſu currit preſcriptio centum anno.per illū text.
⁊ adde Ange.in auth.vt eccle. Romana.vbi querit an pactū fie-
ri poſſit quod non currat aliqua preſcriptio. ⁊ idem, vt de cetero
commu.vbi ponit an poſſit fieri per ſtatutum. Et vide quod ſcri-
pſi poſt Bart.in l.ſequitur.in §.ſi viam.ff.de vſucap.⁊ adde quod
ſicut non currit preſcriptio contra inſtrumenta dotalia.ita non
currit contra inſtrumenta finis dotis. Ange. in l.exigere dotem.
ff.de iudi.⁊ ita dicit pluries obtinuiſſe.

De paſcuis publicis, vel priuatis. Rub. LX.

LEX I.

Cum nulla. Hec lex dicit quod ſi ali-
quis cōduxerit paſcua pu-
blica, vel etiam Principis pro certa annua pen-
ſione oppoſito pacto quod ibidem poſſint depa-
ſci publica animalia, ſeu Principis, quod ſi po-
ſtea talis conductor vult ſoluere maiorem pen-
ſionem, ad hoc vt dicta animalia ibi depaſci nō poſſint, quod non
1 poteſt, nec hoc debet iſti permitti. hoc dicit. † Et not. argu. ex fin.
huius.l. quia ſi officiales deputantur ad vendendum gabellas cō
munes, quod omne pactum initum per iſtos officiales cum em-
ptoribus gabellarum contra ſolitum modum vendendi eſt nul-
lum, quia intelligitur eis conceſſa poteſtas vt vendant more ſo-
a lito, ⁊ non aliter.[a]

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Tempus ſolitum vel non ſolitum hic poſitum.ali-
ter intelligitur. Vide Barto.in l. Mela.§.j.de ali.⁊ cib.le.⁊ in l.fi.
quomodo, ⁊ quando iu. vbi dixit quod refertur ad actum proxi-
me precedentem. Vide quod in ſimili dixit gl.in l.iij. ſupra de epi-
ſcop. aud. que loquitur in verbo, conſueto. quod verbum refer-
tur ad duas vices. Alber. ⁊ Bald. Secus vero in verbo, ſolito,
quod verificatur in prima vice, vt dixi per dictum Barto.in d.l.j.
quod ſequitur. Fulgo.in auth.ſed nouo iure.ſupra de ſeruis fu-
git.vbi dicit pro hac eſſe caſum in l. Mela.in verſi.ſed alimēta, li-
cet in contrarium videatur facere tex.in l.filium.de leg.ij. Sed dic
quod illud prouenit ibi ex voluntate teſtatoris, ⁊ illud quod di-
citur conſuetus, probat per binum actum induci, eſt verum in
conſuetudine hominis, non mulieris, quia mulieres non poſſunt
facere, nec inducere conſuetudinem. dictum Bartol. vbi text.ſu-
pra de legi.

LEX II.

Inſignijs. Hic mandat Imperator magi-
ſtro militum vt animalia mili-
tum non dimittat paſcere in publicis pratis, quod ſi
non curauerit obſeruare vna cum eius officialibus,
in xij.libris auri punietur. que pena ponitur etiam deuaſtātibus
prata priuatorum. dicit tamen quod prouinciales debent proui-
dere, in quo loco animalia militum ſine damno prouincialium de-
paſcantur. hoc dicit. Et no.l. contra deuaſtantes prata publica. ⁊
eſt hec lex vtilis pro militib. Imperatoris deſcēdentibus ad par-
tes Tuſcie, vt poſſint petere a Tuſcis, vt aſſignentur eis prata,
a in quib.poſſint eorum equos paſcere. [a] Not. iſtum text. milites
deuaſtantes prata. Adde do. Mar. de Lau.in tract.de princ. in
tit.de mili.in xiiij.concluſione.ſed qui ſi Capitaneus reſeruat dā-
num datum a militib.ſuis damnum paſſo, an poterit ei computa-
re in ſuo ſalario? Dic quod non, iuxta not.per gloſ.in l. ex male fi
cijs.§.is quoque.de acti.⁊ obli.⁊ in l.j.§. plures. de eo per quem
fecerit.⁊ not.d.Mar.de Lau.in conclu.xiij. Sed quid ſi non ſunt
prata, ſed frumenta in herbis deuaſtata, poſſit hac pena agi ac ſi
deuaſtata prata eſſent.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Ego ex dictis Barto.in l.certe.ff.arbi.fur.ceſa.col
ligo quod non. Nam dicit quod damnum debet eſtimari quātum
poſſit vendi, dubius euentus illius frumēti quod paſculatum eſt
argumen.l.propter ſpem.ff.fa.erciſ.ita dicit do. Iac.de Aret.

LEX III.

1 ☞ Milites non poſſunt cum eorum equis ſtare in paſcuis pu-
blicis, vel priuatis.

Prata. Prouincialium prata non debent fatiga-
ri moleſtia militum Principis. hoc dicit.
1 Sic facit hec lex contra † ſtipendiarios communis Pe
ruſij, quod non poſſint ſtare cum eorum equis in paſcuis publi-
cis, vel priuatis.

De fundis patrimonialibus, & ſaltuenſibus, & emphy-
teuticis, & eorum conductoribus. Rub. LXI.

LEX I.

1 ☞ Emphyteuta eccleſie vel priuati, poſſunt domino irrequiſi-
to rem emphyteuticam donare, non tamen vendere.
2 Conducens rem a fiſco in perpetuum, tenet locum domini, ⁊ ven
dere poteſt.

Siquis. Accipiēs fundum fiſcalem in em-
phyteuſim perpetuam, ipſum do-
nare pōt, etiam irrequiſito fiſco.h.d. Sicut aūt do
nare ita vendere poſſunt, q̄ tales emphyteute te-
1 nent locum dominorum, † ſed ſecus in emphyteu
ticis eccleſiarum vel priuatorū, q̄ licet poſſint do-
nare fundos domino irrequiſito, non tamen vendere, vt l. fi.§.de
2 iur.emp. Et ita tenet hic gl.pen. ¶ † Ultimo ſcias q̄ ille qui con
duxit a fiſco in perpetuum, tenet locum domini, ⁊ ideo poteſt ven
a dere, vt no.gl.in rub.§.eo.[a]

ADDITIO.

☞ Pro concordia. Aduerte q̄ Barto.in l.fi.C.de iur.emphy.⁊ in
l.ſi domus.§.fi.ff.de leg.j.tenet quod donari vel legari non poteſt
res emphyteutica ſine conſenſu domini, ſed contrarius allegat in
hac l.j.de fund.pat.⁊ in l.conuentionibus.ff.de verb.ſig. Tu dic
ſi bene conſideretur Bart.vbiq̄ ſoluit q̄ prima opi.procedit in
emphyteuſi priuata. Rationē reddit, q̄ tunc nimis grauaretur
dominus, q̄ eſſet opus quod dominus ageret rei vendicatione
cōtra poſſeſſorē, cum nullam obligationem perſonalem haberet,
cum nullus ſit initus contractus inter dn̄m, ⁊ poſſeſſorē. Sed in
caſu huius l.j.eſt ſpeciale.⁊ Bar.vbiq̄ ſi videatur dat iſtam ſol.
q̄ tunc in iſto caſu ceſſat ratio predicta in hoc caſu ſingulari, ⁊ in
epte allegatur in d.l.in conuentionalibus.
a ¶ Limita vt in l.fi.§.de iur.emphy.⁊ ibi Bar.⁊ in l.ſi domus.§.
fi.de lega.j.⁊ adde c.potuit.de loca. Quid in conceſſione vſuſfru-
ctus, an poſſit alij concedi ſine conſenſu domini? Bal.in d.l.fin.§.
de iur.emp.alleg.tex.quod ſic, in l.j.§.itē in fundo, quibus modis
vſuſfruc.amit.facit, q̄ etiam ibi non loquitur an poſſit facere ſi-
ne conſenſu domini emphyteuta, puto cōtrariū verius per regu
lam l.fi.§.de rebus eccl.non alie.vbi prohibita alienatione prohi
bentur ⁊ vſuſfructus conſtitui.

LEX II.

1 ☞ Minori non ſoluenti vectigalia principis, pro eius fundo pa
trimoniali non currit preſcriptio.